Matematikak

Oinarrizkoak bideoz

Hirukien eraikitzea

haien hiru luzerak ezagutuz geroz

BIDEOAREN TRANSKRIPZIOA

Argi
Bideo honetan, ikusiko dugu hirukiak nola eraiki,
haien hiru luzerak ezagutuz geroz.

Zehatz
Hain zuzen HIR hirukiaren eraikitzea da helburua;
HI 6 cm-koa, HR 4 cm-koa eta IR 8 cm-koa izanik.

Argi
Aginduaren irudikatzeko, hasten ahal zara eskemaren egiten.
Eta eraikuntzaren gauzatzeko, arkatza, erregela eta konpasa erabiliko dituzu

Zehatz
Ados, ARGI, baina zein aldetarik hasi?

Argi
Luzeenetik hastea aiseago da hirugarren puntuaren kokatzeko.

Zehatz
Beraz IR aldea marrazten dut.

Argi
Kasu, ZEHATZ ez ezazula ahantz segmentuaren muturren markatzea eta puntuen izenen ematea...

Zehatz
Orain, H puntuaren kokatzera entseatuko naiz.
I puntutik 6 cm-tan den puntu bat markatzen dut,
erregelaren laguntzaz.

Argi
Baina hirugarren luzera neurtuz, ohartzen zara ez dela 4 cm-koa.

Zehatz
Egia da... Berriz eginen dut... Berdin balio du...
Hiru entsegu egin ditut eta ez dut lortu H puntua leku egokian kokatzea…

Argi
Horrek erran nahi du metodo hori ez dela egokia.
Baina lasai zaitez ZEHATZ; entseguetan ageri den bezala,
H puntua zirkulu baten puntu bat da, I puntutik 6 cm-tan baita.
Zirkulu horren zentroa I puntua da eta erradioa 6 cm-koa da.

Zehatz
Ados, konpasa 6 zentimetroz irekiz eta haren punta I puntuan ezarriz, zirkulua marrazten ahal dut,
eta orain badakit H puntua zirkulu horren puntuetarik bat dela.

Argi
Hori da eta HI luzeraz baliatuz egin duzuna, HR luzeratik abiatuz egin dezakezu.

Zehatz
Erran nahi baita H puntua, R zentroko eta 4 cm erradioko zirkuluaren barne ere dela.

Argi
Bai, eta azkenean, H puntua bi zirkulu horien ebaki-puntu bat da.

Zehatz
Ados, ondorioz bi ebaki-puntuetarik bat hautatzen dut.
Eta adibidez goian dena erabiliz, hirukiaren eraikuntza gauzatzen ahal dut !
Baina, ARGI, bigarren ebaki-puntua hautatuz, beste hiruki bat eraiki daiteke. Biak xuxen ote dira?

Argi
Alabaina, ZEHATZ, biak xuxen dira.
Bigarrena eginez eta biak moztuz, ohartzen zara (IR) zuzenaren luzaran plegatuz
hiruki horiek gainezargarriak direla.

Zehatz
Ororen buru, bi hiruki horiek hiruki berdinak dira (izari berak baitituzte)!

Argi
Horregatik, kaierean edo orrian den tokiaren arabera,
bata edo bestea eraiki daiteke!

Zehatz
Bideo honetan ikusi dugu hirukiak nola eraiki hiru aldeen luzerak ezagutuz geroz.

Argi
Zuen aldi da orain!